

SCI-CONF.COM.UA

TOPICAL ISSUES OF THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE

**ABSTRACTS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 6-8, 2020**

**SOFIA
2020**

TOPICAL ISSUES OF THE DEVELOPMENT OF MODERN SCIENCE

Abstracts of IX International Scientific and Practical Conference

Sofia, Bulgaria

6-8 May 2020

Sofia, Bulgaria

2020

UDC 001.1
BBK 91

The 9th International scientific and practical conference “Topical issues of the development of modern science” (May 6-8, 2020) Publishing House “ACCENT”, Sofia, Bulgaria. 2020. 968 p.

ISBN 978-619-93537-5-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Topical issues of the development of modern science. Abstracts of the 9th International scientific and practical conference. Publishing House “ACCENT”. Sofia, Bulgaria. 2020. Pp. 21-27. URL: <http://sci-conf.com.ua>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Editorial board

Dessislava Iosifova, VUZF University, Bulgaria
Aleksander Aristovnik, University of Ljubljana, Slovenia
Efstathios Dimitriadi, Kavala Institute of Technology, Greece
Eva Borszeki, Szent Istvan University, Hungary
Fran Galetic, University of Zagreb, Croatia
Goran Kutnjak, University of Rijeka, Croatia
Janusz Lyko, Wroclaw University of Economics, Poland
Ljerka Cerovic, University of Rijeka, Croatia

Ivane Javakhishvili Tbilisi State University, Georgia
Marian Siminica, University of Craiova, Romania
Mirela Cristea, University of Craiova, Romania
Olga Zaborovskaya, State Institute of Economics, Russia
Peter Joehnk, Helmholtz - Zentrum Dresden, Germany
Zhelio Hristozov, VUZF University, Bulgaria
Toma Sorin, University of Bucharest, Romania
Velizar Pavlov, University of Ruse, Bulgaria
Vladan Holcner, University of Defence, Czech Republic

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: sofia@sci-conf.com.ua

homepage: <http://sci-conf.com.ua>

©2020 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2020 Publishing House “ACCENT” ®

©2020 Authors of the articles

90. **Паславська І. С.** 625
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ УКРАЇНСЬКИМИ ТА ЗАКОРДОННИМИ ЗАКЛАДАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ.
91. **Перфільєв А. Ю.** 631
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ ОФІЦЕРІВ: ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА.
92. **Печерских В. В.** 635
ЛЕЧЕБНЫЙ МАССАЖ КАК МЕТОД ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКОГО СОПРОВОЖДЕНИЯ ЛИЦ С ПАТОЛОГИЕЙ ПОЗВОНОЧНИКА.
93. **Пріма Р. М., Пріма Д. А., Рославець Р. М., Ольхова Н. В.** 639
ПЕДАГОГ-ФАСИЛІТАТОР – ІННОВАЦІЙНА ПРОФЕСІЙНА ПОЗИЦІЯ СУЧАСНОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.
94. **Пінчук Т. С.** 643
АКТИВІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІД ЧАС ФОРМУВАННЯ КЛЮЧОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ (З ДОСВІДУ РОБОТИ ВЧИТЕЛЯ-СЛОВЕСНИКА КРЕМІНСЬКОЇ ШКОЛИ-ГІМНАЗІЇ ТАМАРИ УМАНСЬКОЇ).
95. **Пічкур М. О.** 653
АКТУАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ПІДГОТОВКИ ХУДОЖНИКІВ-ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.
96. **Приснякова Л. М., Агапова І. Н.** 660
К ВОПРОСУ О МАТЕМАТИЧЕСКОМ МОДЕЛИРОВАНИИ ИНФОРМАЦИОННОГО СОСТОЯНИЯ ЛИЧНОСТИ.
97. **Прокопов В. Г., Фиалко Н. М., Шеренковский Ю. В., Меранова Н. О.** 667
ЗАКОНОМЕРНОСТИ ЯВЛЕНИЙ ЛОКАЛИЗАЦИИ И ДЕЛОКАЛИЗАЦИИ В ПРОЦЕССАХ ПЕРЕНОСА.
98. **Полукаров Ю. О., Полукаров О. І., Качинська Н. Ф.** 671
ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИКИ ВИБОРУ ЗАСОБІВ ЗАХИСТУ ЗВАРНИКІВ.
99. **Поспєлова Г. Д., Коваленко Н. П., Поспєлов С. В., Степаненко Р. О.** 676
ПРОБЛЕМИ ФІТОСАНІТАРНОГО СТАНУ ПОСІВІВ ПШЕНИЦІ І ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.
100. **Разанов С. Ф., Вітер Н. Г., Овчарук В. В.** 685
ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ЗАМІННИКІВ БІЛКОВОГО КОРМУ БДЖІЛ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ГОМОГЕНАТУ ТРУТНЕВИХ ЛИЧИНОК.

**АКТУАЛІЗАЦІЯ НАУКОВОЇ ПРОБЛЕМАТИКИ ОБРАЗОТВОРЧОЇ
ПІДГОТОВКИ ХУДОЖНИКІВ-ПЕДАГОГІВ У СИСТЕМІ МИСТЕЦЬКОЇ
ОСВІТИ УКРАЇНИ**

Пічкур Микола Олександрович

кандидат педагогічних наук, доцент
професор кафедри образотворчого мистецтва
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна

Анотація: У статті окреслено загальні, часткові і специфічні проблеми вищої мистецької освіти України, у межах яких актуалізовано проблематику образотворчої підготовки художників-педагогів у системі мистецької освіти України. Із акцентом на доцільність застосування інформаційних технологій як засобу навчання і художнього самовираження студентів, сучасну ситуацію в художньо-педагогічній освіті схарактеризовано як перехідну стадію між старою системою класичних цінностей образотворення і новою (цифровою), яка щойно розпочинає відлік свого формування.

Ключові слова: мистецька освіта України; художньо-педагогічна освіта; художник-педагог; образотворча підготовка; наукова проблематика.

У зв'язку зі стрімкими процесами глобалізації світова спільнота спрямовує діяльність соціальних інституцій на подолання кризових явищ, що мають місце в духовно-моральній, матеріально-виробничій, науково-технічній і художньо-культурній сферах та негативно відображаються на процесах і результатах функціонування і розвитку системи вищої мистецької освіти в Україні. Із урахуванням цього, виникає потреба глибокого переосмислення художньо-педагогічної спадщини минулого та забезпечення її наступності з новітніми

мобілізація інтелектуального співтовариства і, передусім, відповідна законодавча база. Саме тому 28 вересня 2017 року набув чинності Закон України «Про освіту», положення якого спрямовані на реалізацію масштабної освітньої реформи. У 19 статті цього державного документу визначено загальну сутність мистецької освіти як особливого виду формальної освіти, суспільно організованого компонента культури, спрямованого на професійну художньо-творчу самореалізацію та отримання професій у різних видах мистецтва. У другій частині 21 статті Закону міститься дещо розширене тлумачення мистецької освіти як спеціалізованого виду освіти, що передбачає формування у здобувача спеціальних здібностей, естетичного досвіду і ціннісних орієнтацій у процесі активної мистецької діяльності, набуття ним комплексу професійних, у тому числі виконавських, компетентностей та спрямована на професійну художньо-творчу самореалізацію особистості й отримання кваліфікацій у різних видах мистецтва [6].

У дослідженні О. Красовської поняття «мистецька освіта» тлумачиться як процес і результат навчання, виховання, розвитку і саморозвитку особистості, спрямований на формування її духовної культури та художньо-творчої самосвідомості, яка включає мистецькі знання та уявлення, систему ціннісних орієнтацій, розвинену емоційно-почуттєву сферу, що скеровують до творчого самовиразу в мистецькій діяльності та спонукають до спілкування з художньою культурою впродовж усього життя [3, с. 29]

Отже, мистецька освіта є суспільним явищем збагачення духовної культури нації, що відповідно до розподілу праці і соціальних ролей охоплює загальний та спеціальний (професійний) різновиди в національній освітній системі та є предметом широко розгорнутих теоретичних і прикладних наукових досліджень музичного, хореографічного, театрального, образотворчого та інших художньо-видових спрямувань.

У контексті мистецького сегменту системи вищої освіти О. Пономарьова наголошує, що висвітлення будь-яких її питань і проблем потребує системно-інтегративних та міждисциплінарних науково-теоретичних пошуків, оскільки

ідеями, концепціями і парадигмами професійної підготовки майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти.

Безумовно, пошук шляхів удосконалення вітчизняної системи мистецької освіти має відбуватися на засадах активного виявлення та глибокої рефлексії широкого спектру загальних і конкретних наукових проблем, що виникають у процесі усвідомлення неповноти наявних знань та потреби їх відповідного науково-практичного вирішення.

У перекладі з грецької мови слово «проблема» (πρόβλημα) означає перешкоду, утруднення, задачу. Проблема є формою фіксування протиріччя між знанням і незнанням, вона є «знанням про незнання». Той стан концепції або теорії, що потребує пошук нового знання, називається науковою проблемою – сукупність суперечливих щодо наявних у конкретній галузі суспільної діяльності знань теоретичних і практичних питань, для вивчення і розв'язання яких склалися відповідні передумови та розроблено необхідний дослідницький інструментарій. Зазвичай, комплекс наукових проблем позначається лексемою «проблематика».

Слід відразу уточнити, що феномен наукової проблеми передбачає його розуміння як поняття, знання і свідомості. У цьому контексті в різних наукових джерелах проаналізовано багато понять, наприклад, завдання, питання, протиріччя, проблемна ситуація, гіпотеза, теорія, відкриття, винахід, здогадка, осяяння, невизначеність, суб'єктивність, об'єктивність, знання, незнання, творчість тощо, котрі зумовлюють специфічне місце проблеми в процесі наукового пізнання. Однак, наукова проблема постає не тільки як стан (результат) знання, але і як процес, де знання постійно проблематизуються.

На тлі затяжних, складних, суперечливих і недостатньо узгоджених із запитамі суспільства процесів реформування системи мистецької освіти в Україні особливо гостро постають дві проблеми її розвитку: по-перше, це зростання ролі мистецької освіти у суспільстві і його незадоволеність її станом; по-друге, неспроможність держави й соціуму забезпечити належні умови функціонування мистецько-освітніх інституцій. Для їх успішного розв'язання необхідна

художньо-естетичного світогляду через обмеженість спілкування з різними видами мистецтв; виснажливість щоденних занять художнього вишколу, що пов'язана зі слабкою вольовою саморегуляцією; недосконалість системи оцінювання навчально-творчих досягнень [1].

Намагаючись розв'язати окреслені проблеми мистецької освіти, останніми роками вітчизняні науковці зосереджують свою дослідницьку увагу на різних питаннях образотворчої підготовки майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти. Передусім, це пов'язано з тим, що сучасне просторове мистецтво у всіх його видах і жанрах, маючи міцне історичне коріння та величезні ціннісні здобутки в духовному і матеріальному контекстах, перебуває у новому витку своєї еволюції, де акумулюються численні суспільні трансформації, нові погляди на життя у всіх сферах його прояву. Із урахуванням цього, образотворча підготовка позиціонується О. Кайдановською як «сфера духовного буття людини, частина світової художньої культури, галузь людського знання, елемент педагогічної науки та різновид професійної діяльності» [2]. У такому загальному розумінні образотворча підготовка є уніфікованим сегментом вищої художньо-педагогічної, професійно-художньої, дизайнерської та архітектурної освіти.

За визначенням Т. Паньок, вища художньо-педагогічна освіта є системою підготовки у вищих закладах освіти фахівців з образотворчого мистецтва для навчальних закладів усіх типів, які здійснюють педагогічну чи самостійну художню діяльність або їх поєднують. Дослідниця конкретизує, що в процесі опанування вищою художньо-педагогічною освітою майбутній фахівець набуває систематичних знань, умінь і навичок у галузі образотворчого мистецтва як педагог і як художник для професійного виконання функцій художньої творчості й ретранслявання художньо-культурних та образотворчих національних цінностей у педагогічній діяльності [4, с. 315]. На переконання А. Чебикіна, процес здобуття вищої художньо-педагогічної освіти відбувається на основі аналітичного вивчення процесів і технік, мистецької майстерності й умілості в різних її фахових та виробничих формах поряд із ретельним

студіюванням відповідних технологій, художніх форм та формально-технічних елементів [7, с. 35]. По суті, це є акцентуванням того, що образотворча підготовка є провідним і невід'ємним компонентом у системі художньо-педагогічної освіти.

Слід зазначити, що в сучасній системі художньо-педагогічної освіти образотворча підготовка переважно функціонує у межах докомп'ютерної художньої культури. Тому процес студіювання рисунку, живопису, скульптури і композиції спрямований на формування у майбутніх художників-педагогів спеціальних знань, умінь і навичок, необхідних для вузькопрофесійної діяльності. Однак, цього недостатньо для повноцінної художньої творчості в умовах упровадження нових технологічних форм комунікації. Тому гостро постає проблема трансформації простору образотворчої підготовки в простір вільної творчої комунікації, що дає змогу студентам оперувати широким спектром нових технологій і матеріалів й успішно засвоювати їх у межах навчально-творчого процесу. Адже доступність і розмаїття всіх цифрових технологій (тривимірність, анімація, відео, звук, імітація традиційних образотворчих технік, інтерактивність, гіпертекстуальність тощо) ставить перед митцем завдання добору необхідного арсеналу засобів вираження і планування складного багаторівневого процесу втілення творчого задуму художнього твору. З огляду на це, для художньо-педагогічної діяльності нині важливо застосовувати інформаційні технології у двох напрямках: як засіб художнього самовираження і як засіб навчання.

Отже, з кута зору проблематизації, сучасну ситуацію в художньо-педагогічній освіті України можна визначити як перехідну стадію між старою класичною системою цінностей образотворчої підготовки, що має свої нагромаджені століттями традиції, і новою, яка щойно розпочинає відлік свого формування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Дядюх-Богатько Н. Сучасні виклики педагогіки у вищих мистецьких школах. URL:
https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova8/subor/Dyzdyukh_Bohatko.pdf (дата звернення 14.04.2020).
2. Кайдановська О. О. Сутність образотворчої підготовки фахівців вищої архітектурної освіти URL:
<http://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/123456789/5799/1/Kaydanovska.pdf>. (дата звернення 15.04.2020).
3. Красовська О. О. Теоретичні та методичні засади професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи у галузі мистецької освіти засобами інноваційних технологій: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: 13.00.04. Житомир, 2017. 44 с.
4. Паньок Т. В. Сутність поняття «вища художньо-педагогічна освіта» / Т. В. Паньок // Педагогіка та психологія. – 2016. – Вип. 53. – С. 309–319.
5. Пономарьова О. М. Проблемні контексти підготовки фахівців мистецьких спеціальностей у вищих навчальних закладах України / О. М. Пономарьова // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14: Теорія і методика мистецької освіти. – 2014. – Вип. 16 (1). – С. 111–117.
6. Про освіту : Закон України зі змінами та доповненнями станом на 05.09.2017. URL:
<http://osvita.ua/legislation/law/2231/> (дата звернення 10.04.2020).
7. Чебикін А. Художня освіта в Україні ХХІ століття (культурологічний аспект) / А. Чебикін // Діалог культур: Україна у світовому контексті: художня освіта: зб. наук. пр. – Львів, 2000. – Вип. 5. – С. 30–39.

саме мистецтво є найскладнішою, синергетичною за сутністю системою відображення світу й утворення «іншої» реалії буття, складною інтегративною системою кодування, зберігання і трансляції змісту і смислів художньої інформації, унікальною системою просторово-часової комунікації [5, с. 113].

Дослідниця конкретизує проблеми підготовки майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти України в комплексі питань загального, часткового, специфічного та особливого характеру:

- загальний аспект охоплює низку питань, що виникають під впливом суспільних (глобалізація), економічних (фінансова криза), політичних (використання людського ресурсу) та інших зовнішніх факторів;
- частковий контекст стосується налагодження зв'язків між відносно самостійною системою підготовки майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей із системами освіти, мистецтва і культури;
- специфічна площина зосереджує в собі завдання щодо теоретизації, методологізації, концептуалізації і проєктуалізації мистецько-освітнього простору;
- особлива проблемна грань заломлює дилеми цілісності та єдності системи підготовки майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей, забезпечення дії механізмів багаторівневої інтеграції у сфері вищої мистецької освіти, що є частиною простору мистецтва, культури і суспільства, а також визначення напрямів реформування і розроблення стратегій її подальшого розвитку [5, с. 115–116].

Комплекс окреслених проблем накладає свій відбиток на методологію професійної підготовки майбутніх фахівців мистецьких спеціальностей у закладах вищої освіти, у системі якої художня педагогіка стикається з численними викликами сьогодення. Серед них дослідниця Н. Дядюх-Богатько виокремлює кілька суперечливих фактів мистецького навчання студентів: перевага отримати знання з Інтернету, не читаючи при цьому першоджерела та більше переглядаючи картинки; звуженість міжособистісної взаємодії, що зумовлена ізоляваністю перебування у віртуальному просторі; однобокість